

Albu Gábor

Albu Gábor, bár nem egyéni tagja a MAROVISZ-nak – a GE Aviation Hungary Kft. képviselője a szövetségünkben –, egyre aktívabban vesz részt a szakmai közéletben: részletesen hozzászólt az ISO 9712 szabvány megújításához, elvállalta a Radiográfiai Szakbizottság „felélesztését” és – elnöki felkérésre – dolgozott abban a munkacsoportban, mely a MAROVISZ megújulásához tett le javaslatokat az elnökség asztalára. Ha olykor érdesebben fogalmaz is, szakmai elköteleződése jól érezhető a szavaiból.

Már jó pár éve a GE-nél dolgozol, ami egy „vérbeli” multinacionális cég. Mennyiben más itt egy anyagvizsgáló élete, mint egy magyar (tulajdonú) vállalatnál?

Erre a kérdésre nehéz válaszolni, olyan, mintha a körte a dióhoz hasonlítanánk. Termelésben, mielőtt a GE-hez csatlakoztam, nem dolgoztam. Itt az anyagvizsgálat szerves része az állapotellenőrzésnek és az azt követő javításnak. Azt, hogy hogyan élük meg a kollégák a különbséget, ők tudnák megmondani.

Milyen tanulmányokat végeztél és hogyan jutottál el a roncsolásmentes anyagvizsgálat területére?

A roncsolásmentes anyagvizsgálat valójában mindig a szívem csücske volt. Érdekelt a fizika, és miközben a leendő kollégák beszélgettek a munkájukról, életvitelükről, megtetszett ez a szakma.

A főiskolai tanulmányaim alatt találkoztam először az anyagvizsgálattal a győri Széchenyi István főiskolán (ma már egyetem). Többet voltam a laborokban, mint előadásokon. Mivel akkoriban szabadidőmben motorcsónak versenyeken voltam szerelő, sokszor találkoztam anyagfáradással és annak következményeivel. Igazán Szűcs Palinak és Szalai Ferinek köszönhetem, hogy ez a szakma lett – kisebb nagyobb kitérők után – a szerelmem.

Miért tartod érdekesnek ezt a szakmát?

Ez a szakma folyamatosan fejlődik. Ha megnézzük például az ultrahangos eljárást, azt látjuk, hogy az első, “házilag” készített ultrahangos készülékektől nagyon gyorsan eljutottunk a fázisvezérelt berendezésekig. (Itt nem feltétlenül az ipari alkalmazásra gondolok, ugyanis az egészségügyben már régóta

ismert ez a technika). Új eljárások jelennek meg a kísérletező kedvű fizikus és anyagvizsgáló kollégáknak köszönhetően, melyek érdekessé és egyszerűbbé teszik a vizsgálók életét. Viszont mindez veszélyekkel is jár: nagyobb minőségügyi kontroll szükséges a modern technikák használatához, és kritikusabbnak kell lennünk az eredmények értékelése során.

Albu Gábor

A GE melyik egységénél dolgozol jelenleg és milyen beosztásban?

A GE Aviation Kft.-nél dolgozom, a minőségügyön, szakfolyamat gazdaként. Ez EN 4179 / NAS 410 szerinti 3-as szintű jogosításhoz kötött feladatkör. Én felelek a roncsolásmentes anyagvizsgálat műszaki követelményeinek teljesüléséért PT, MT és RT eljárás alkalmazásakor, valamint a kollégák képzési programjának felügyeletéért.

Milyen roncsolásmentes (és esetleg roncsolásos) vizsgálati eljárásokkal, módszerekkel foglalkoztál az utóbbi években és milyen tanúsítványokkal rendelkezel?

Fő profilom a radiográfiai és a folyadék-behatolásos vizsgálat, de mellette segédkezem ultrahangos vizsgálatok kidolgozásánál, illetve mágnesezhető poros vizsgálatoknál is.

Volt-e olyan érdekes, tanulságos vizsgálati munkád, amire szívesen emlékszel vissza?

Rengeteg kihívással találkoztam az elmúlt időszakban, ez megérne néhány sort, de hosszadalmas lenne megszerezni a cégem jóváhagyását ahhoz, hogy beszélhessek róla. Esetleg később egy cikk vagy előadás kikerekedhet belőle.

Apropó tanulság! Hogy látod, lenne-e értelme valamiféle “mesterkursusnak”, aminek keretében speciális, különleges vizsgálati feladatok megoldásáról lehetne beszélni?

dását adnák elő az érintettek a szakmai közösség okulására?

Mindenképpen. Manapság elsősorban tanfolyamokon, konferenciákon találkozunk egymással, ami mellett szerintem nagyon hasznos lenne, ha szakmai összejöveteleken is beszélgethetnénk és kicserélhetnénk a tapasztalatainkat. A mindennapi munka során kevés lehetőség van a tudásszint fenntartására, fejlesztésére. Fontos lenne, például, hogy átbeszéljük a friss szabványokat és közösen véleményezzünk szabványtervezeteket. Ne csak a napi rutin legyen az életünkben, ami közben elfelejtjük, miért is kezdtük el a szakmát és miért csináljuk éveken, évtizedeken keresztül.

Nem lenne ebben, legalábbis az egyes eljárásokhoz tartozó témákban, szerepe a szakbizottságoknak?

Dehogynem, feltétlenül!

Milyen külső és belső szabályok, előírások, szabványok határozzák meg az anyagvizsgálók tenni valóját?

Mi ú. „Part 145” karbantartó szervezet vagyunk, ennek következtében meg kell felelnünk a légügyi hatóságok követelményeinek, amelyek az anyagvizsgálók képzésére és vizsgáztatására is kiterjednek. Annak függvényében, hogy milyen lajstrom alatt üzemeltetik a hajtóműveket, az adott légügyi hatóságok követelményeit figyelembe kell venni.

A másik fontos előírás-csomag az egyes hajtóműgyártók karbantartási dokumentációi, amelyekben bármilyen karbantartási adat csak az OEM (hajtóműgyártó) mérnökszolgálatának jóváhagyásával változhat. Ezek az adatok kihatással vannak az elvégzendő vizsgálatokra is.

Ezen felül természetesen a saját cégünk, a GE belső előírásainak is meg kell felelnünk.

Sokat beszélnek manapság az egymásutáni generációk igen eltérő mentalitásáról. Érezhető, a tapasztalatod szerint, számottevő különbség az idősebb és az ifjabb anyagvizsgáló kollégák munkához való hozzáállásában, szakmai megbízhatóságában? Megfigyelhető valamiféle tendencia?

Ez szerintem nem generációs kérdés. Nálunk csak az dolgozhat önállóan, aki teljesíti a szakmai követelményeket. Függetlenül attól, hogy fiatal vagy idő-

sebb, mindenkinek ugyanazon a szakmai színvonalon kell dolgoznia. A GE-nél van egy mondás: 5 év gyakorlathoz 5 évre van szükség.

A képzett anyagvizsgálók megbízhatóságának egy-egyének kell lennie. Mindenki számára kötelező, hogy birtokában legyen annak a tudásnak, amivel elláthatja a munkakörét – függetlenül attól, hogy mennyi ideje foglalkozik anyagvizsgálattal. Az persze nem mindegy, hogy az életpályája melyik szakaszánál tart valaki. Kezdő anyagvizsgálóként képesek vagyunk a feladatunkat ellátni, majd sok gyakorlással egyre magabiztosabbak leszünk a szakmában. Aztán jön egy hanyatló korszak, amikor a napi „mókuskerék” lassan megöli a szakma szeretetét. Ezen az időszakon a rutin és a szakmai továbbképzés segít/segíthet át minket. Ha sikerült túljutni rajta, akkor jön a legszebb része a pályánknak, amikor már újból keressük a kihívásokat.

A tanulók hozzáállása már más kérdés, az idősebbek szeretnek társadalmi életet élni, míg a fiatalok a virtuális világba menekülnek.

Miben, hogyan kellene javítani az anyagvizsgáló képzést és tanúsítást, véleményed szerint?

Jelenleg azt látom, hogy nincs anyagvizsgáló utánpótlás. A fiatalok nem ismerik ezt a szakmát. Ahhoz, hogy a szakma ne halljon ki, a MAROVISZ-nak kellene vállalnia a népszerűsítését – legalább a középiskolások körében – és az ezzel kapcsolatos tudományos tevékenység fellendítését. A tapasztalt „öreg szakikat” be kellene vonni a felsőfokú oktatásba.

Mivel ez a szakma gyakorlat központú, igen fontos lenne nagyobb hangsúlyt helyezni a gyakorlati képzésre. Ha nem lépünk hamarosan, a roncsolásmentes anyagvizsgálat leminősül betanított munkának.

Szinte mindenütt, minden szakmában szakemberhiány van ma Magyarországon. Mit kellene tenni azért, hogy vonzóbb legyen az anyagvizsgálói pálya, és nagyobb legyen a laborok munkaerő-megtartó ereje? Egyáltalán, hogyan látod a szakma jövőjét idehaza?

Ez egy érdekes kérdés. Mindenki azt mondja, a pénz nem boldogít, de tudomásul kell vennie a magyar munkáltatóknak, hogy ez a szakma nem MAGYAR, hanem európai, sőt globális. Ha a munkáltatók nem akarnak/nem képesek az európai színvonalnak megfelelő bérezést biztosítani az anyagvizsgálóiknak, akkor ők – hacsak nincs itthon szoros kötelékük – nem gondolkodnak sokat azon, hol vállaljanak munkát.